

ПРОКОПЕНКО І. П.

кандидат історичних наук, доцент кафедри правознавства ЖНАЕУ, м. Житомир, Україна.

УКРАЇНСЬКЕ ЗАКОНОДАВСТВО У ГАЛУЗІ ОХОРОНИ І ЗАХИСТУ РОСЛИННИЦТВА

На сьогодні в Україні потрібно прийняти нормативно правові акти. Які будуть відповідати світовим стандартам веденням екологічно безпечного рослинництва.

Тривалий час в Україні відбувалось неправильне, неконтрольоване використання та зберігання хімічних засобів боротьби з хворобами рослин, шкідниками і бур'янами. В результаті порушення відповідних технологій та норм відбувається забруднення ґрунтів, вод, атмосферного повітря й накопичення залишків пестицидів у продуктах харчування, що породжує екологічні ризики для умов життя суспільства, якості навколишнього природного середовища, здоров'я та добробуту громадян.

У сільськогосподарському виробництві набули поширення генетично-модифіковані організми, щодо їх безпечності для людини та навколишнього середовища, адже генетично замінені форми можуть проникнути у дику природу та призвести до катастрофічних змін в екосистемах. З огляду на це є необхідність з боку держави застосовувати правові заходи спрямовані на запобігання вказаним ризикам.

Питання правового ведення екологічно безпечного рослинництва досліджували такі вчені, як В.І. Андрейцев, Г.І. Балюк, А.Г. Бобкова, В.В. Костицький, С.М. Кравченко, М.В. Краснова, А.М. Мірошніченко, О.А. Ніжніченко, В.В. Носік, Б.Г. Розовський, Ю.С. Шемшученко, В.М. Ярмоленко, К.І. Козмуляк тощо.

Зважаючи на те, що комплексний аналіз правового регулювання ведення екологічно рослинництва є важливим, ставимо перед собою завдання проаналізувати законодавство України у сфері правового регулювання ведення екологічно небезпечного рослинництва в Україні, вважаємо, що в правовому регулюванні ведення екологічно безпечного рослинництва можна виділити наступні напрямки правового регулювання: органічне сільськогосподарське виробництво, екологічне застосування пестицидів і агрохімікатів, забезпечення безпечності сільськогосподарської продукції, а також охорона земель.

Слід відзначити, що у період незалежності України питання правого регулювання охорони рослинництва знайшли відображення в Законі України «Про охорону навколишнього природного середовища», який став основою для прийняття Закону «Про рослинний світ» 1999 р.

В Конституції України було встановлено обов'язок держави щодо забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги [1]. Державна підтримка суб'єктів господарювання надається відповідно до таких Законів України: «Про державну підтримку сільського господарства України», «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини» [2]. Можемо зробити висновок, що органічне виробництво є найбільш екологічно безпечним та врегульованим правовими нормами.

З огляду на нормативно правове регулювання ведення екологічно безпечного рослинництва особливе значення в господарській діяльності мають норми Закону України «Про пестициди і агрохімікати» [3] де підкреслено, що застосування пестицидів і агрохімікатів в підприємницькій діяльності сільськогосподарських виробників повинно відбуватись тільки за рахунок провадження біологічного землеробства та інших екологічних безпечних методів захисту рослин.

Також набувають важливого значення окремі правові норми Закону України «Про охорону земель» [4], які стимулюють сільськогосподарських товаровиробників застосовувати екологічно безпечні технології в сільському господарстві. Цим законом передбачені заходи щодо охорони і використання земель і підвищення родючості ґрунтів землевласниками і землекористувачами.

У сфері правового регулювання ведення екологічно безпечного рослинництва варто звернути увагу також на норми Закону України «Про безпечність та якість харчових продуктів»[5]. В цьому законі визначені вимоги до виробників харчової продукції, зокрема застосовувати санітарні заходи та належну практику виробництва, систему НАССР та інші системи забезпечення безпечності та якості продукції під час виробництва і обігу харчових продуктів.

Як висновок можна сказати, що з метою удосконалення правового регулювання екологічно безпечного ведення рослинництва варто розробити та затвердити систему податкових пільг для сільськогосподарських виробників які впроваджують у свою діяльність екологічні безпечні технології та здійснювати

компенсацію з боку держави витрат пов'язаних із переходом від звичайного методу ведення господарств до органічного.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. - №254к/ 96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30. – С. 141.
2. Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини: Закон України від 03.09.2013 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2014. - № 20-21. – С. 721.
3. Про пестициди і агрохімікати: Закон України від 02.03.1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - № 14. – С. 91.
4. Про охорону земель: Закон України від 19.06.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. - № 39. – С. 349.
5. Про безпечність та якість харчових продуктів: Закон України від 23.12.1997 р. в редакції від 06.09.2005 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. - № 50. – С. 533.
6. Про державну підтримку сільськогосподарського України: Закон України від 24.06.2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. - № 49. – С. 527